

**SIDABRAVO GIMNAZIJOS
PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO VAIKŲ PASIEKIMŲ
VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Radviliškio r. Sidabravo gimnazijos priešmokyklinio ugdymo vaikų pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja vaikų pažangos ir pasiekimų vertinimą, informacijos tėvams (globėjams, rūpintojams) (toliau – Tėvai) teikimą apie vaikų ugdymo(si) sėkmingumą.

2. Apraše aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, nuostatos ir principai, vertinimo planavimas, dokumentavimas, tėvų informavimo tvarka, atsakomybė ir įgaliojimai.

3. Aprašas sudarytas vadovaujantis Priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa (2014 m.), Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centro Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašu (2014 m.) bei priešmokyklinio ugdymo priemonių komplekto „OPA PA! pasiekimų aplanku“ (Aplankas susideda iš dviejų dalių: Nr. 1 „Pasiekimams ir gebėjimams įvertinti mokslo metų pradžioje, Nr. 2 „Pasiekimams ir gebėjimams įvertinti mokslo metų pabaigoje“).

Pasiekimų aprašas – tai gairės ugdytojams, kuriose pateikiama vaiko iki septynerių metų įgyjamų esminių nuostatų bei gebėjimų visuma ir jo pažangą nusakantys žingsniai, padedantys pedagogams, tėvams, švietimo pagalbos specialistams, kitiems ugdytojams ir vadovams, atpažinti vaikų ugdymosi pasiekimus ir poreikius, įgyvendinti ugdymo turinį, pritaikant jį kiekvienam vaikui ir vaikų grupei, stebėti vaikų pažangą ir tikslingai ugdyti kiekvieną vaiką.

Vaikų ugdymosi pasiekimai – tai ugdymosi procese įgyti vaikų gebėjimai, žinios ir supratimas, nuostatos, apie kuriuos sprendžiame iš vaikų veiklos ir jos rezultatų.

Pasiekimų žingsnis - tai vaiko pažangą rodantys žinių ir supratimo, gebėjimų ir nuostatų pokyčiai per vienerius metus, atitinkantys vaiko raidos dėsninumus kokybiško ugdymo sąlygomis.

Priešmokyklinuko pasiekimų aplankas – individualios vaiko pažangos ir pasiekimų vertinimo priemonė, kurioje vertinimas grindžiamas pedagogo, vaiko ir jo tėvų bendradarbiavimu.

Vaiko ugdymosi pasiekimų sritis pasiekimų apraše – tai vaiko ugdymuisi svarbi sritis, kurioje išskirta vertybinė nuostata ir esminis gebėjimas.

Vertybinė nuostata – tai ugdymo ir ugdymosi procese įgytas nusiteikimas, polinkis, požiūris, išreiškiantis vaiko santykį su savimi, su kitais ir su aplinka.

Esminis gebėjimas – tai nuo gimimo iki šešerių (septynerių) metų kiekvienoje iš ugdymosi pasiekimų sričių įgytas svarbiausias vaiko gebėjimas ką nors daryti, veikti, elgtis, kurti.

Pasiekti gebėjimai – vaiko gebėjimai, atitinkantys vaikų raidos bendruosius ir individualiuosius ypatumus pagal BPUP.

Aukštesni gebėjimai – gebėjimai, viršijantys vaikų raidos bendruosius ir individualiuosius ypatumus pagal BPUP.

Siektini gebėjimai – gebėjimai, neatitinkantys vaikų raidos bendrųjų ir individualiųjų ypatumų pagal BPUP.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Tikslai:

4.1. aprašyti vaikų ugdymo(si) pasiekimus nuo gimimo iki šešerių/septynerių metų kaip pažangos žingsnius, į kuriuos orientuojantis būtų stebima vaikų raida ir pažanga, vertinama ugdymo(si) kokybė;

4.2. nustatyti esamus ugdytinių gebėjimus bei numatyti tolesnio ugdymo(si) gaires.

5. Uždaviniai:

5.1. pažinti vaiką (vaiko ugdymo(si) poreikius, interesus, pomėgius, galias, charakterio ypatumus, kultūrinius skirtumus);

5.2. atskleisti vaiko pastangas ir pažangą bei skatinti jo ugdymą(si);

5.3. apmąstyti (reflektuoti) įgyvendintus programos tikslus ir uždavinius;

5.4. planuoti tolesnio ugdymo(si) perspektyvas individualiai kiekvienam vaikui ir vaikų grupei;

5.5. apibendrinti sukauptą vertinimo informaciją, koreguoti ugdymo planus;

5.6. pateikti vertinimo informaciją vaikui, vaiko tėvams ir kitiems ugdytojams.

III. PASIEKIMŲ APRAŠO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

6. Vertinimo nuostatos:

6.1. į priešmokyklinį ugdymą žvelgiama iš vaiko perspektyvos – vaikas pripažįstamas kaip savo poreikius, interesus bei patirtį turinti individualybė, gebanti autentiškai mokytis ir kaupti patirtį dialoginėje sąveikoje su pedagogu ir kitais vaikais;

6.2. kiekvieno vaiko ugdymo(si) pažangai būdingi tie patys žingsniai, tačiau dėl kiekvieno vaiko gyvenimo patirties ir ugdymo(si) stiliaus skirtumų to paties amžiaus vaikų pasiekimai gali skirtis;

6.3. visoms vaiko raidos sritims – sveikatos, socialinei, kalbos, pažinimo, meninei – skiriamas vienodas dėmesys;

6.4. orientuojamasi į vaiko vertybinių nuostatų, gebėjimų, žinių ir supratimo visuminį ugdymą(si). Kiekvienas vaikas sėkmingai ugdomi pagal savo galias, jeigu sulaukia reikiamos paramos ir palaikymo. Vaiko pasiekimų ir pažangos refleksija gerina vaiko ugdymo(si) kokybę. Tėvų ir pedagogų bendradarbiavimas sukuria vaikui geriausias ugdymo(si) galimybes;

6.5. orientuojamasi į vaiko ugdymo(si) kokybės tobulinimą.

7. Vertinimo principai:

7.1. pozityvumas ir konstruktyvumas;

7.2. objektyvumas ir veiksmingumas;

7.3. informatyvumas.

IV. VERTINIMO CIKLAS

8. Vaiko pažinimas: informacijos apie vaiką kaupimas (stebėjimas, klausymas, fiksavimas).

9. Planavimas: numatomi/koreguojami ugdymo(si) tikslai, uždaviniai, turinys, vertinimo metodai.

10. Duomenų dokumentavimas: sukauptos informacijos apie vaiką analizė, panaudojimas.

11. Informavimas: dalijimasis informacija apie vaiko pažangą su vaiku, tėvais, pedagogais.

V. VERTINIMO PLANAVIMAS

12. Vaiko pasiekimai vertinami du kartus per metus: pirmasis vertinimas priešmokyklinio amžiaus vaikams atliekamas einamųjų metų rugsėjo-spalio mėn. Antrasis vertinimas priešmokyklinio amžiaus vaikams atliekamas balandžio-gegužės mėn. Tarpiniai vaikų pasiekimų vertinimai atliekami, jei išryškėja didelės ugdymo(si) spragos. Specialiųjų poreikių vaikai vertinami pagal poreikį, stebint jų daromą pažangą ir nustatant sritis, kuriose jiems reikia pagalbos. Vaikų pasiekimus vertinti padeda gimnazijos logopedas, specialusis pedagogas, socialinis pedagogas.

12.1. Pirmojo vertinimo paskirtis: fiksuoti vaiko pasiekimus, individualius ypatumus ir numatyti jo ugdymo(si) kryptį (tikslus ir uždavinius), ugdymo(si) individualizavimo ir paramos vaikui formas.

12.2. Antrojo vertinimo paskirtis: fiksuoti vaiko pasiekimus, per mokslo metus padarytą pažangą, nustatyti, ar tinkamai pasirinkta ugdymo(si) kryptis, numatyti tolesnio vaiko ugdymo(si) tikslus ir uždavinius.

13. Vaikų, turinčių kalbos ir kalbėjimo sutrikimų, vertinimą atlieka logopedas. Mokslo metų pradžioje, gavęs tėvų sutikimą, logopedas ištiria vaikų kalbos išsivystymo lygį, rengia individualias ir grupines ugdymo programas. Mokslo metų viduryje ir mokslo metų pabaigoje logopedas vertina padarytą pažangą. Logopedas informaciją tėvams (globėjams) apie vaiko pasiekimus pateikia individualių pokalbių metu.

14. Pasiekimai vertinami atsižvelgiant į vaikų amžių.

15. Vaikai vertinami sudarant individualią kiekvieno vaiko pasiekimų diagramą ir visos grupės vaikų bendrą pasiekimų diagramą.

16. Ugdymo(si) sėkmingumas/nesėkmingumas sprendžiamas tik su ugdymo procese dalyvaujančiais specialistais ir tėvais.

17. Vaiko, pradėjusio lankyti gimnaziją vėliau nei rugsėjo 1 dieną, ligos atveju, gebėjimai įvertinami per 30 kalendorinių dienų.

VI. VERTINIMO INFORMAVIMAS

18. Vertinimo rezultatai aptariami individualiuose pokalbiuose su tėvais, mokytojų metodinės grupės susirinkimuose, vaiko gerovės posėdžiuose. Grupės pasiekimai ir pažanga aptariama, analizuojama, panaudojama tėvų informavimui, ugdymo proceso tobulinimui, sprendimų priėmimui.

19. Pedagogai pateikia informaciją apie vertinimo rezultatus:

19.1. Tėvams teikiama žodžiu ir raštu (pokalbyje apie vaiko pasiekimus gali dalyvauti ir vaikas):

19.1.1. nuolat supažindinant su vaiko darbais, pedagogo įvertinimu, pastebėjimais;

19.1.2. kasdinių pokalbių metu;

19.2. supažindinant su vaiko ugdymo(si) pasiekimų aprašu 2 kartus per mokslo metus individualių pokalbių metu (nuo spalio 1 d. iki spalio 30 ir nuo gegužės 1 iki gegužės 30 d.). Pokalbiuose prireikus dalyvauja Vaiko gerovės komisijos atstovai, kiti specialistai.

19.3. Vaikams: vaiko pasiekimai yra vertinami žodžiu, įvairiomis neverbalinėmis priemonėmis (gestu, mimika ar pan.).

VII. VERTINIMO SRITYS

20. Priešmokyklinio ugdymo turinys išdėstomas pagal kompetencijas. (Aplankas susideda iš dviejų dalių: Nr. 1 „Pasiekimams ir gebėjimams įvertinti mokslo metų pradžioje, Nr. 2 „Pasiekimams

ir gebėjimams įvertinti mokslo metų pabaigoje“. Klausimynai skiriami individualiam pedagogo ir vaiko darbui. Jais siekiama nustatyti vaiko kompetencijas ir gebėjimus tyrimo metu. Klausimyno užduotys sudarytos ir pateikiamos pagal atskiras kompetencijas (5) ir ugdymosi pasiekimų sritis. Kompetencijas sudaro tarpusavyje glaudžiai susijusios atitinkamos vaiko pasiekimų sritys, ugdytinės vertybinės nuostatos, amžiaus tarpsnį atitinkantys vaiko pasiekimai ir esminiai gebėjimai:

20.1. **sveikatos saugojimo kompetencija** siejama su šiomis vaiko pasiekimų sritimis: fizinis aktyvumas, kasdieninio gyvenimo įgūdžiai, savireguliacija ir savikontrolė;

20.2. **socialinė kompetencija** siejama su šiomis vaiko pasiekimų sritimis: savivoka ir savigarba, emocijų suvokimas ir raiška, savireguliacija ir savikontrolė, santykiai su suaugusiais, santykiai su bendraamžiais, problemų sprendimas, iniciatyvumas ir atkaklumas;

20.3. **komunikavimo kompetencija** siejama su šiomis vaiko pasiekimų sritimis: sakytinė kalba, rašytinė kalba, savireguliacija ir savikontrolė, meninė raiška;

20.4. **pažinimo kompetencija** siejama su šiomis vaiko pasiekimų sritimis: mokėjimas mokyti, problemų sprendimas, tyrinėjimas, iniciatyvumas ir atkaklumas, aplinkos pažinimas, skaičiavimas ir matavimas;

20.5. **meninė kompetencija** siejama su šiomis vaiko pasiekimų sritimis: estetinis suvokimas, meninė raiška, kūrybiškumas.

21. Priešmokyklinio amžiaus vaikų Pasiekimų aprašą sudaro 5 vaiko ugdymo(si) kompetencijos:

- 21.1. socialinė;
- 21.2. sveikatos;
- 21.3. pažinimo;
- 21.4. komunikavimo;
- 21.5. meninė.

VIII. VAIKO UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ VERTINIMO METODAI IR BŪDAI

22. Vaiko ugdymo(si) pasiekimų vertinimo metodai ir būdai:

- 22.1. stebėjimas;
- 22.2. pokalbis;
- 22.3. vaiko veiklos ir kūrybos darbų analizė;
- 22.4. vaiko elgesio faktų analizė;
- 22.5. atskirų situacijų aprašymas;
- 22.6. vaiko įsivertinimas;
- 22.7. testavimas;
- 22.8. anketos tėvams;
- 22.9. fotografavimas, vaizdo įrašai, garso įrašai ir kt.

IX. VERTINIMO DOKUMENTAVIMAS

23. Vertinimo dokumentavimas:

23.1. individuali vaiko pažanga/pasiekimai fiksuojami bei dokumentuojami nuolat ir kaupiami vaiko pasiekimų vertinimo aplankuose.

23.2. Vaiko pasiekimų aplankuose kaupiami:

23.2.1. Įvairios 5 – 6 metų vaikams skirtos lavinamosios užduotys, vaiko kūrybiniai darbai (su vertinamaisiais komentarais);

23.2.2. vaiko pasakojimai, mintys, žodinės kūrybos, kalbos pavyzdžiai;

23.2.3. anketinės apklausos;

23.2.4. specialistų ir tėvų atsiliepimai apie vaiko ugdymo(si) pasiekimų rezultatus;

23.2.5. vaiko pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo formos su komentarais.

X. ATSAKOMYBĖ IR ĮGALIOJIMAI

24. Už vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimą atsakingi grupės pedagogai, tėvai ir kiti vaiką ugdantys specialistai.

25. Vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimo medžiaga saugoma grupėje. Ji yra konfidenciali.

26. Vaiko, pabaigusio priešmokyklinio ugdymo programą, pasiekimų aplankas atiduodamas vaiko tėvams, o rekomendacijos dėl tolimesnio ugdymo pirmos klasės mokytojui.

27. Vaiko, nutraukusio mokymo sutartį, pasiekimų aplankas atiduodamas vaiko tėvams.
